

Sprawozdanie z projektu ze Sztucznej Inteligencji

Porównanie metod uczenia maszynowego w problemie MNIST i jego pochodnych

Filip Gołaś s188776
Damian Jankowski s188597
Mikołaj Storoniak s188806

May 21, 2023

---

1 Opis problemu

Tutaj będzie bardzo ładny opis problemu.

2 Opis porównanych modeli

2.1 Drzewa

2.1.1 Drzewo decyzyjne

2.1.2 Las losowy

2.2 Sieci neuronowe

Sieć neuronowa jest modelem statystycznym czerpiącym inspirację z natury i działania układów nerwowych żywych organizmów. Modele te są stosowane zarówno do problemów regresji (aproksymacji) jak i klasyfikacji poprzez nauczanie nadzorowane.

Podstawową składową każdej sieci neuronowej jest neuron, który może być reprezentowany jako funkcja wielu parametrów zwracająca dyskretną wartość prawda lub fałsz. Choć jeden neuron nie jest w stanie opisać złożonych modeli, dużo większe możliwości mają sieci neuronowe zbudowane z wielu neuronów połączonych w warstwy w taki sposób, że wynik jednej warstwy służy jako parametry kolejnej.

Poprzez odpowiednie ustawienie współczynników funkcji w neuronach jesteśmy w stanie zamodelować zależności dużo bardziej złożone niż te możliwe do opisania jedną prostą funkcją wielu parametrów.

2.2.1 Wielowarstwowy perceptron

W praktyce w sieciach neuronowych neurony są zastąpione perceptronami, które od neuronów różnią się tym, że są funkcjami w dziedzinie rzeczywistej. Same warstwy neuronów również nie są reprezentowane jako zbiory obiektów typu neuron. Operacja przechodzenia danych wejściowych przez kolejne warstwy sieci zwana propagacją w przód może być zrealizowana w każdej warstwie poprzez proste mnożenie macierzy

$$X \times W = S$$

Gdzie: X jest macierzą $(n, 1)$ parametrów będących danymi wejściowymi sieci w przypadku warstwy pierwszej (wejściowej), lub wartości zwróconych przez poprzednią warstwę w sieci

W jest macierzą (m, n) współczynników funkcji opisujących perceptrony, w której każdy wiersz opisuje jeden perceptron, a każda kolumna odpowiada wartości współczynnika tego perceptronu dla danego parametru z wektora wejściowego warstwy

S jest macierzą wynikową warstwy $(1, m)$ zawierającą wartości zwrócone przez funkcje opisujące perceptrony

tworzące tę warstwę.

Następnie należy zdecydować kiedy uznamy dany neuron za pobudzony. Do tego zadania stosuje się funkcje aktywacji, których dobór jest niezwykle ważny i może łatwo zadecydować o użyteczności sieci.

$$f(S) = Z$$

Gdzie:

$f(\cdot)$ jest wybraną funkcją aktywacji, która powinna być różniczkowalna by możliwe było użycie jej w propagacji wstecz,

S jest macierzą wynikową $(1, m)$ warstwy,

Z jest macierzą $(1, m)$, w której każdy element jest intensywnością pobudzenia danego neuronu.

Aby korzystać z sieci neuronowych do opisywania skomplikowanych modeli statystycznych nie możemy ręcznie decydować o wartościach parametrów w warstwach. Byłoby to niezwykle ciężkie o ile nie niemożliwe w sposób analityczny. Zamiast tego sieci neuronowe poddaje się trenowaniu.

Proces trenowania sieci neuronowej nazywany jest propagacją wstecz. Gdy przeprowadzimy proces propagacji w przód dla sieci z wartościami współczynników o wartościach losowych o dowolnym rozkładzie jesteśmy w stanie poprawić je stosując wybraną różniczkowalną funkcję straty i znając wartości pożądane. Dzieje się to w najprostrzym przypadku poprzez metodę spadku po gradiencie, którą można opisać macierzowo dla całej warstwy neuronów jako:

$$W_1 = W_0 - \eta \frac{\partial E}{\partial S}$$

Gdzie:

W_0 jest macierzą (m, n) współczynników perceptronów warstwy, a W_1 jest jej nową postacią

η jest współczynnikiem *learningrate* kontrolującym tempo uczenia

$\frac{\partial E}{\partial Z}$ jest pochodną z sygnału błędu po macierzy wynikowej S danej warstwy. Sygnał błędu w przypadku ostatniej warstwy (wyjściowej) jest gradientem funkcji błędu macierzy wynikowej, w przypadku reszty warstw jest on sygnałem błędu pochodzącym z poprzednio aktualizowanej w procesie propagacji wstecz warstwy wyznaczonym poprzez:

$$E_1 = - \frac{\partial E_0}{\partial S}$$

Gdzie:

E_1 jest sygnałem błędu zwracanym przez daną warstwę,

$\frac{\partial E}{\partial S}$ jest pochodną cząstkową z sygnału błędu, który otrzymała ta warstwa od warstwy poprzedniej w procesie propagacji wstecz, lub w przypadku warstwy wyjściowej gradientem funkcji straty dla macierzy wyjściowej tej warstwy

2.2.2 Wielowarstwowy perceptron, własna implementacja

Z wykorzystaniem biblioteki numpy zaimplementowano model sieci neuronowej typu wielowarstwowy perceptron zgodny z powyższą teorią do bazy MNIST-784 zawierającej 70000 obrazów cyfr z przedziału 0-9. Architektura warstw stworzonej sieci wyglądała następująco:

$$784 -> 512, \text{sigmoid} -> 256, \text{sigmoid} -> 128, \text{sigmoid} -> 10, \text{softmax}$$

Za funkcję straty przyjęto funkcję Categorical Crossentropy, learning rate wynosił 0.01. W trakcie trenowania nie korzystano żadnych mechanizmów nieomówionych w części teoretycznej w tym: batchingu czy przetwarzania danych wejściowych poza skalowaniem do zakresu $[0, 1]$.

Ze zbioru MNIST-784 jako zbiór treningowy obrano 80% danych a jako zbiór testowy pozostałe 20%. Wartość accuracy predykcji tego modelu na zbiorze testowym osiągnęła pik w pobliżu 0.92 po sześciu epochach treningu.

2.2.3 Wielowarstwowy perceptron, tensorflow keras

Z wykorzystaniem pakietu tensorflow.keras utworzono sieć neuronową o architekturze analogicznej do tej zaimplementowanej ręcznie. Zastosowano kilka zmian w postaci:

Klasa	Precyzja	Zwrot	F1
1	0.95	0.97	0.96
2	0.93	0.97	0.95
3	0.90	0.91	0.92
4	0.95	0.89	0.92
5	0.87	0.92	0.9
6	0.92	0.96	0.94
7	0.91	0.87	0.89
8	0.9	0.87	0.88
9	0.9	0.92	0.9
0	0.95	0.97	0.96

Klasa	Precyzja	Zwrot	F1	Celność
1	0.91	0.99	0.95	0.98
2	0.92	0.97	0.94	0.99
3	0.85	0.96	0.90	0.98
4	0.97	0.92	0.94	0.99
5	0.98	0.85	0.91	0.98
6	0.97	0.94	0.95	0.99
7	0.95	0.94	0.95	0.98
8	0.97	0.9	0.93	0.98
9	0.93	0.92	0.93	0.98
0	0.97	0.97	0.97	0.99

- Do propagacji wstecz zamiast stochastycznego schodzenia po gradiencie użyto algorytmu Adam będącego jego udoskonaleniem uwzględniającym momenty gradientu.
- Zastosowano mechanizm batchingu, *batch-size* = 128

2.2.4 Sieć konwolucyjna

Sieć konwolucyjna jest odmianą sieci neuronowej, w której stosuje się warstwy konwolucyjne. W takich warstwach każdy neuron zamiast nakładać na zbiór parametrów funkcję, nakłada na nie filtr, którego wagi są współczynnikami neuronu.

2.2.5 Sieć grafowa

2.2.6 Sieć transferowa

2.3 Inne modele

2.3.1 KNN - K Nearest Neighbours

3 Wyniki

Natomiast tutaj będą bardzo ładne wyniki.

4 Wnioski

Najprawdopodobniej albo... albo szyny, które nie były... nie są równe, albo po prostu no, tak jak mówiłam we wcześniejszym wejściu, ee, yy, szyny... szyny były złe... a podwozie... podwozie... podwozie... podwozie też było złe. [1]

Źródła

- [1] Wikipedia, *Szyny były złe*
https://pl.wikipedia.org/wiki/Szyny_by%C5%82y_z%C5%82e

- [2] Super strona, *Jest super*
<https://www.example.com>
- [3] Marek Kubale, *Łagodne wprowadzenie do algorytmów*, 2022